

Cronologia documental

<i>Any</i>	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
1659	Tractat dels Pirineus pel qual la Catalunya Nord passa sota la jurisdicció de l'Estat francès.	
1672		L'Intendent Carlier per ordre del Rei Lluís XIV publica una Ordenança per establir escoles que ensenyessin el francès a Perpinyà.
1682		El Consell Sobirà del Rosselló decreta impròpia per a la funció pública tota persona que no sigui francòfona.
1700		Edicte del 2 d'abril pel qual Lluís XIV promulga que tots els procediments judicials, les deliberacions dels magistrats municipals, les actes notariais i tota mena d'actes públics cal que siguin en francès sota pena de nul·litat.
1701	Felip V és proclamat rei a les Corts.	
1703	L'arxiduc Carles d'Àustria és reconegut rei d'Espanya.	
1707	Victòria de Felip V a la batalla d'Almansa. Pragmàtica del 29 de juny per la qual es redueix el País Valencià a les lleis de Castella.	El 30 d'agost, inici de la castellanització burocràtica del País Valencià.

Any	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
1713	Pau d'Utrecht per la qual Menorca passa a la sobirania d'Anglaterra.	
1714	Felip V pren Barcelona.	
1715	Les tropes borbòniques guanyen les Illes excepte Menorca. Felip V demana al Consejo de Castilla quin nou govern ha d'establir a Catalunya i a les Illes.	El 28 de novembre, Decret de Nova Planta de les Illes.
1716		Lluís XIV ordena que a Perpinyà es prediqui només en francès. El 16 de gener, Decret de Nova Planta del Principat de Catalunya. El 29 de gener, el fiscal José Rodrigo Villalpando signa l'informe sobre les instruccions secretes als corregidors de Catalunya. Abad de Vivanco redacta la versió definitiva de les instruccions secretes contra la llengua catalana (5 de maig).
1717		El bisbe de Tortosa Juan Miguélez de Mendaña Ozorio ordena al Capítol Catedral que faci en castellà els acords i actes.
1723		El corregidor de Girona, el baró de Huart, mana que tots els documents dels ajuntaments es facin en castellà.
1746	Felip V mor i Ferran VI li succeeix.	
1751		Els escolapis ordenen a tots els religiosos de parlar en castellà sota pena de «pa i aigua».
1759	Ferran VI mor i Carles III puja al poder.	
1760	A les Corts convocades per tal de reconèixer Carles III els representants dels territoris de cultura catalana reclamen respecte per a la llengua catalana.	

Any	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
1766	El comte d'Aranda, president del Consejo de Castilla.	
1767	El comte de Ricla arriba a la Capitanía de Catalunya.	
1768	Reorganització de l'exèrcit.	El comte d'Aranda promou la Reial Cèdula del 26 de juny per la qual es prohibeix l'ensenyament del català a les escoles de primeres lletres, llatinitat i retòrica; es foragita el català de tots els jutjats tot recomanant-ho també a les cúries diocesanes. Els escolapis manen l'aplicació d'aquesta Reial Cèdula a totes les seves escoles.
1770		El bisbe Climent de Barcelona imposa el castellà al seminari, amb el nou «Methodo o Plan de Estudios».
1771		El bisbe de Vic Bartolomé de Sarmentero promulga un Decret ordenant que es prediqui en castellà.
1772		Reial Cèdula del 24 de desembre per la qual es mana que tots els mercaders i comerciants majoristes i a la menuda portin els llibres de comptabilitat en castellà.
1773	El comte d'Aranda, ambaixador a París. Grimaldi puja al poder.	El Consejo de Castilla prohibeix editar llibres d'ensenyament en català a la Universitat de Cervera.
1776	Grimaldi plega i el comte de Floridablanca és nomenat primer ministre.	El bisbe de Mallorca obliga a utilitzar el castellà a les parròquies i en l'ensenyament del catecisme.
1780		El comte de Floridablanca promulga una provisió per la qual obliga que totes les escoles han d'ensenyar la gramàtica de la Real Academia de la Lengua.
1783	El comte de Campomanes és nomenat governador del Consejo de Castilla.	

<i>Any</i>	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
1784		El bisbe de Barcelona Gavino de Valladares imposa tothora el castellà al seminari.
1788	Carles III mor i Carles IV li succeeix, el qual manté Floridablanca com a primer ministre.	El bisbe de la Seu d'Urgell Josep de Boltas imposa noves «Constitucions», per les quals obliga el castellà al seminari.
1789	Revolució Francesa.	
1792	Aranda torna al poder en caure Floridablanca. Manuel de Godoy el substitueix el mes de novembre.	
1794		Henri Grégoire, a la Convenció Republicana, demana que hom imposi el francès a tot arreu i s'eliminin els idiomes «feudals».
1801		Manuel de Godoy obliga que a cap teatre no es representi res que no sigui en castellà.
1802	Menorca cau sota la jurisdicció de l'Estat espanyol per abandó dels anglesos.	El capità general de Menorca ordena tot seguit que a les escoles només s'ensenyi el castellà.
1808	Motí d'Aranjuez. Fi de la dictadura de Manuel de Godoy. Abdicació de Carles IV a favor del seu fill Ferran VII. Napoleó proclama el seu germà rei d'Espanya.	L'administració francesa dona oficialitat a la llengua catalana al Principat.
1812	Constitució liberal de Cadis.	
1813		Proposició parlamentària del diputat Nicolás García Page perquè tot hom només escrigui en castellà.
1814	Ferran VII recobra la corona.	
1821		Pla d'Ensenyament Primari, conegut com a Pla Quintana.
1824	Independència de l'Amèrica espanyola excepte Cuba i Puerto Rico.	

<i>Any</i>	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
1825	Alçament dels Malcontents.	«Plan y Reglamento de Escuelas de Primeras Letras» de Calomarde.
1828		El bisbe de Girona obliga que els llibres parroquials es facin en castellà.
1833	Mort de Ferran VII. Regència de la reina vídua Maria Cristina, que inicia tímidament un règim liberal. Inici de la Primera Guerra Carlina. Aribau publica l'oda <i>La Pàtria</i> .	
1834		«Instrucción para las Escuelas» de Moscoso de Altamira.
1837	Constitució de caire progressista però amb moltes concessions als moderats.	El Govern Superior Polític de les Balears dóna ordres de no utilitzar el català a les escoles.
1838		Reglament de les Escoles Públiques d'Instrucció Primària Elemental del marquès de Vallgornera.
1839	Conveni de Bergara que posa fi a la Primera Guerra Carlina. A Catalunya continua fins al juliol de 1840.	
1841	Regència d'Espartero.	
1843	Abdó Terrades proclama la República a Figueres. Declarada la majoria d'edat d'Isabel II, aquesta comença el seu regnat.	
1844	Comença la Dècada Moderada de Narváez. Creació de la guàrdia civil.	
1845	Constitució moderada.	
1846	Comença la Guerra dels Matiners.	
1849		«Reglamento para las Escuelas Normales de Instrucción Pública del Reino.»
1854	Comença el Bienni Progressista. Nou govern d'Espartero amb O'Donnell.	

<i>Any</i>	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
1856	Constitució progressista que no és promulgada. O'Donnell pren el poder i reforma la Constitució moderada de 1845.	
1857	Narváez torna a reformar en sentit restrictiu la Constitució de 1845.	Llei Moyano d'Instrucció Pública, la qual només autoritza el castellà a les escoles.
1858	O'Donnell torna al poder.	
1859	Reinstauració dels Jocs Florals.	
1862		Llei del Notariat que prohibeix les escriptures públiques en català.
1864	Ministeri de Narváez, amb dures repressions.	
1865	El mes de juny, gabinet d'O'Donnell.	
1866	Dictadura de Narváez després de fracassar dos pronunciaments progressistes.	
1867		González Bravo, ministre de la Governació, prohibeix el teatre en català.
1868	En morir Narváez, nou gabinet de González Bravo. Revolució de la Gloriosa, dirigida per militars liberals i progressistes.	
1869	Constitució democràtica amb sufragi universal. Govern de Prim.	
1870	Elecció d'Amadeu de Savoia com a rei d'Espanya per les Corts.	Llei del Registre Civil que hi priva l'ús del català.
1872	Comença la Tercera Guerra Carlina. Aboliment de l'esclavitud a Puerto Rico.	
1873	Abdicació d'Amadeu. Proclamació de la I República (federal).	
1874	Cop d'Estat del general Pavía i dissolució de la República. Cop d'Estat del general Serrano.	Reglament de la Llei del Notariat que obliga a fer les escriptures en castellà.

<i>Any</i>	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
1875	Restauració monarquia d'Alfons XII. Acabament de la Tercera Guerra Carlina.	
1876	Constitució de Cánovas del Castillo.	
1880	Primer Congrés Catalanista.	
1881	Cánovas del Castillo cau i és substituït pel govern liberal de Sagasta.	Llei d'Enjudiciament Civil que priva l'ús del català al jutjat.
1883	Segon Congrés Catalanista.	
1884	Gabinet ministerial de Cánovas.	
1885	Alfons XII mor i Maria Cristina inicia la seva regència. Sagasta ocupa el poder fins al 1890.	
1888		La Lliga de Catalunya presenta un Missatge a la reina regent. El diputat Romero hi formula una interpellació en contra.
1890	Els conservadors tornen al poder.	
1892	Unió Catalanista aprova les «Bases per la Constitució Regional Catalana», conegudes per Bases de Manresa. Sagasta torna al poder.	
1895	Els conservadors prenen el poder.	
1896	Insurrecció de les Filipines.	Es prohibeix parlar en català per telèfon. El diputat valencià Polo y Peyrolon demana al govern que s'ensenyi el català a l'escola, però aquest s'hi nega.
1897	Autonomia de Cuba. Assassinat de Cánovas del Castillo. Sagasta pren el poder.	
1898	Pèrdua de Cuba, Puerto Rico i les Filipines.	
1899	Tancament de caixes. Govern conservador.	El diputat Romero Robledo interpel·la el Govern contra el catalanisme de Torras i Bages.

Any	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
1927		Sentència del Tribunal Suprem per la qual el separatisme passa de delictu a injúria.
1928		Pressions de Tedeschini sobre l'Església catalana i decrets del Vaticà sobre l'ús del català.
1930	Dimissió de Primo de Rivera i govern del general Berenguer. Pacte de Sant Sebastià.	Reial Ordre per la qual es regula l'ús del català a les corporacions locals.
1931	Ministeri Aznar, format amb la col·laboració de la Lliga. Fundació d'Esquerra Republicana. Proclamació de la II República. Constitució republicana.	
1932	Estatut d'Autonomia de Catalunya.	Debat al Congrés de Diputats sobre l'oficialitat del català i sobre el seu ensenyament.
1933	Fundació de Falange Española.	
1936	Aixecament militar.	
1938		Ordre ministerial que prohibeix el català al Registre Civil i al registre de les persones jurídiques.
1939	Dictadura del general Franco. Ocupació militar de Catalunya.	Derogació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Lluita contra rètols, anuncis i papers en català. Circular sobre el català a l'escola.
1940		Circular sobre el «Uso del Idioma Nacional en todos los servicios públicos» per la qual es prohibeix el català. Ordre ministerial que prohibeix el català a les marques comercials. Prohibició del català al cinema per normes de censura i Decret subseqüent.
1941		El nou Reglament de Telègrafs prohibeix el català.

Any	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
1944		Decret que aprova el nou Reglament notarial segons el qual necessàriament cal fer les escriptures en castellà.
1945		Ordre ministerial que obliga batejar els vaixells en castellà. «Nueva Ley de Educación Primaria» que només deixa ensenyar el castellà.
1956		Reglament de Presons: els presos tan sols poden parlar en castellà.
1957		Al Registre Civil els noms només seran en castellà.
1961		Nou Reglament de Telègrafs pel qual es prohibeix el català.
1963	Declaracions de l'abat Escarré a «Le Monde».	
1966	Llei Orgànica de l'Estat aprovada per referèndum.	
1967	Carrero Blanco, vice-president del govern.	
1968	Campanya de «Català a l'escola». Independència de Guinea.	Prohibició a Joan Manuel Serrat de cantar en català a l'Eurovisió.
1969	Es declara l'estat d'excepció a tot l'Estat.	
1970	Llei General d'Educació. Esmena de Viola Sauret a les Corts perquè s'inclogui l'ensenyament del català a la Llei General d'Educació. Renovació dels acords amb els EUA.	
1971	Llei Sindical i Reforma de l'Ordre Públic. Es constitueix l'Assemblea de Catalunya.	Plenari del Consejo Nacional del Movimiento sobre «Defensa de la unidad nacional».
1973	L'Assemblea de Catalunya elabora un document sobre «L'ús oficial del català». Carrero Blanco presideix un govern nou i és mort per ETA.	Ple del Consejo Nacional del Movimiento sobre «Criterios para una política que desde nuestro tiempo sirva a la unidad de los hombres y de las tierras de España».

<i>Any</i>	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
1974	Arias Navarro presideix un govern nou.	
1975	El Col·legi d'Advocats de Barcelona formula un dictamen sobre l'ús del català. El general Franco mor.	«No» al català als Ajuntaments de Girona i Barcelona. Decret sobre la incorporació de les « <i>lenguas nativas</i> » a l'ensenyament. Decret sobre la regulació de les « <i>lenguas regionales</i> ».
1976	El rei Joan Carles visita Catalunya i hi fa un discurs en part en català. Decret que crea una comissió per a estudiar un règim administratiu especial per a Catalunya. Govern de Suárez i Llei de Reforma Política.	
1977	Eleccions democràtiques, que guanya UCD. Retorn a Catalunya del president Tarradellas.	
1978	Constitució democràtica. Reial Decret pel qual es regula la incorporació del català al sistema d'ensenyament a Catalunya.	Presentació d'esmenes al text constitucional consensuat que, malgrat ésser derrotades o retirades, en la realitat s'apliquen igualment tot i no constar a la Constitució. El Col·legi notarial de Barcelona proposa que es retiri l'exigència del coneixement del català als notaris en el text del projecte estatutari.
1979	Promulgació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Reials Decrets pels quals s'incorpora la llengua catalana al sistema d'ensenyament a les Illes i el País Valencià.	Reial Decret pel qual es regula l'ús de les llengües en les actuacions de les corporacions locals.
1981	Cop d'Estat frustrat del 23-F.	El govern proposa una Llei d'Harmonització, coneguda com a «Loapilla», que intenta frenar l'ús de la llengua catalana. Decret pel qual es crea l'Alta Inspecció en l'Ensenyament per tal de vigilar els drets lingüístics dels espanyols a Catalunya. Blas Piñar López, de Fuerza Nueva, formula una queixa al Congrés de Diputats sobre l'exigència del català als professors d'EGB.

Any	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
1982	A l'octubre les eleccions generals són guanyades pels socialistes.	L'endemà mateix, el «Diario 16» publica el «Manifiesto» dels 2.300 intel·lectuals castellans. Circulars del Ministeri de Cultura que reclamen l'ús del castellà. Decret que obliga a l'ús del castellà a les carreteres, les autopistes, els aeroports, etc. Recursos del Colegio Oficial de Ingenieros Industriales de Madrid contra ajuntaments catalans perquè demanen el català als concursos-oposició.
1983	Promulgació de la Llei de Normalització Lingüística, aprovada unànimement pel Parlament. Decret de la Generalitat sobre l'etiquetatge pel qual es pot fer en català, en castellà o bilingüe. Aprovació de la «Llei d'ús i ensenyament del valencià» per les Corts Valencianes. Decret 362/83 que regula la normalització lingüística a l'àmbit de l'ensenyament no universitari.	El govern impugna dos articles de la Llei de Normalització Lingüística davant del Tribunal Constitucional. Recurs del govern contra el Decret de la Generalitat sobre l'etiquetatge davant del Tribunal Constitucional. La sala 2a. del Contenciós Administratiu de l'Audiència Territorial de Barcelona anul·la convocatòria de l'Ajuntament de Manresa perquè es demanava el català als funcionaris municipals.
1984	Llei Orgànica Reguladora del Dret a l'Educació on es preveu que un dels fins és el coneixement de les llengües. Hom treu de la Llei d'Enjudiciament Civil que només hi serveix el castellà. Declaració de Mequinensa per la qual a la Franja de Ponent reclamen l'ensenyament del català. Autorització de la correspondència telegràfica internacional en català. Llei de la Funció Pública que obliga les administracions a seleccionar personal capacitat en les dues llengües oficials. Els Pressupostos Generals de l'Estat aproven una partida per a la difusió	El govern central recorre un article davant del Tribunal Constitucional del Decret 125/84 del govern català que regula l'ús de la llengua catalana a les escriptures públiques. El govern indemnitza amb 560.467 pessetes Esteban Gómez Rovira, per sentència del Tribunal Suprem, perquè als seus fills se'ls ensenyava en català. L'Audiència Territorial de Barcelona, Sala 2a. del Contenciós Administratiu, anul·la convocatòries de l'Ajuntament de Terrassa, i Escoles d'Idiomes, i d'Arts Aplicades i Oficis Artístics, perquè s'exigia el català. L'Audiència Territorial de Barcelona

<i>Any</i>	<i>Fets i actes polítics</i>	<i>Accions perseguidores de la llengua</i>
	de les llengües no castellanes a l'exterior.	anulla a l'Ajuntament de Calonge el tràmit d'exposició al públic del Pla General perquè era escrit en català.
1985	<p>Promulgació de la Llei «Cambiaría y del cheque», per la qual s'autoritza l'ús de la llengua catalana en l'emissió de lletres de canvi, xecs i pagarés.</p> <p>La Llei Orgànica del Poder Judicial reconeix el dret de presentar tots els documents en llengua catalana als jutjats, i d'utilitzar-la també oralment; aniran a càrrec de l'Estat les possibles traduccions quan hagin de sortir els processos judicials cap a Tribunals superiors d'altres territoris lingüístics.</p>	L'Audiència Territorial de Barcelona anulla diversos articles del Decret de la Generalitat 362/83, que estava consensuat amb el govern de Madrid, perquè obligava l'ensenyament del català.